

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS OADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5

CAPS DE BROT

ENRICH MÈLIDA

Era un artista de punta,
un pintor de bona escola,
que enlayrantse pas á pas
logrà nom, profit y gloria.
Ell no existeix; pero encara
quedan sas hermosas obras
y quedan admiradors
que 'l recordan y que 'l plo-
[ran.

CRÓNICA

—*Señores viajeros, al tren!*

Aquest crít vol dir que tornem a posar fil a l'agulla, en vista de que hem rebut infinitat de cartes suscritas per lectors habituals de LA ESQUELLA DE LA TORRATXA, preguntantnos:

«¿Y donchs que ja han acabat lo vapor? ¿Que ja tenen apagadas las calderas? ¿Cóm es que fá dos ó tres números que apenas ens diuhen res de la famosa empresa del Ferrocarril de Fransa?»

Bastan aquestas excitacions tan justas y legítimas perque sense vacilar resolguem llansarnos novament a la brega, per més que tenim ara y sempre la seguretat absoluta de no obtenir de part de l'empresa la més mínima resposta.

No: ni 'ls tres germans Planás, ni 'l Sr. Marcet, ni 'l Sr. Fabra, insigne marqués de Alella, dirán una paraula, per més que se 'ls hostigui. Qualsevol creuria qu'aquests senyors permaneixen colgats sota un gran munt de monedas d'or, y que allí dintre 's troban molt bé, sense que arribin als seus oïdos, ni 'ls atachs dels pochs periódichs que de aquest assumpto s'ocupan, ni 'ls laments dels esquilmats accionistas, que han deixat las ganyas en las maniobras financieras del hábil y afortunat Consell de Administració.

Seria precis escampar aquest munt de moneda, removentlo ab l'espasa de la justicia, perque aquells senyors quedessin al descobert. Y aixó qu'en un altre país ja faria temps que s'hauria realitzat, aquí a Espanya no s'executa aixís com aixís, perque aquí, digan lo que vulgan, a pesar de la expulsió dels juheus realitzada pels primers monarcas de la dinastia austriaca, la rassa hebrea es l'única que té agafada la paella pel mànec, enervant l'acció oficial y dedicantse impunement a l'explotació del pròxim.

Veurem lo que resulta del *meeting* a que han sigut convocats tots los accionistas de aquest *històric* ferrocarril. Si ells, que son los burlats en primer terme, no prenen ab energia la defensa dels seus interessos, si ells no escrutan ab tota detenció las mil maniobras del Consell dels sorts que han produhit la séva ruina; si no prenen resolucions salvadoras, haurém de renegar de la comedia humana, reconeixent que 'ls peixos menuts tenen la culpa de que 'ls tiburons se 'ls xuclin y se 'ls empassin.

*
**

Un dels periódichs que ab més valentia s'ha posat com nosaltres al costat dels débils, es *El Cronista de Barcelona*, en quals columnas ha aparegut una serie d'articles, tots ells plens de datos preciosos, baix lo titol de *Escándalo ferrocarrilero*.

En aquests articles han anat apareixent un sens fi de cárrechs terribles, que com los nostres han quedat sens la més mínima resposta.

La mateixa *sordera* afecta al Consell de administració quan se li dirigeix *El Cronista*, que quan li acusa las quaranta LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

Aixís es que després de una proba tan reiterada 'l *Cronista* y nosaltres podém dir:—Qui calla, otorga.

Però ara ja no 's tracta del famós Consell de administració, tota vegada que 'ls senyors que 'l componen, deuen regirse per una mónita especial, un de quals principals articles deu ser:—«Tinguéu sempre present qu'en boca tancada no hi entran moscas. Calléu, donchs, y féu la vostra.» Se tracta ademés y principalment de la premsa barcelonesa, obligada per la mateixa missió que

desempenya, a formular la séva opinió sobre totas las qüestions que agitan a la opinió pública.

Y la premsa, en general, calla també.

¿Per qué calla la premsa?

¿Y sobre tot: ¿per qué calla *El Diluvi*?

*
**

Aixó mateix se preguntava *El Cronista* en lo séu número del Diumenje passat.

¿POR QUÉ CALLA EL DILUVIO?

Es verdaderament fenomenal que un periódich que en totas las qüestions lícitas é ilícitas, interessants ó sense interés, que pugan moure bulla y excitar la curiositat dels séus lectors, hi pega culle-rada; es verdaderament fenomenal que un periódich que 's precia de no tenir pels a la llengua, al tractarse del Ferro-carril de Fransa, no sembla sino que tinga la llengua convertida en un pinzell.

Aquest silenci porfiat y sistemátich, no es de bon ésser.

Lo *Diluvi* que 's dedica ab tan frenesí a la cassa dels cinch céntims ¿es possible que sense un motiu poderosíssim no haja calculat que 'ls tenedors de accions del ferrocarril de Fransa, se suman per milers, y que tots aquests accionistas comprarian adelerats lo número ó 'ls números en que 'l *Diluvi* s'ocupés de aquest escandalós assumpto?

¿Cóm se comprén, donchs, lo silenci del *Diluvi*?

Nosaltres no dirém com ha dit *Lo Cronista*:

«Porque aquí se trata de personajes que pueden repartir cuando convenga billetes de mil pesetas; y como dijo muy bien el célebre *Pepe el Huevero* ante el tribunal del Jurado, ¿quién es el héroe que hoy resiste ante la mágica atracción de un billete de mil pesetas?»

Y no ho dirém perque semblaría que las pesetas en bitllets de mil, tenen més forsa que las pesetas en monedas de cinch céntims.

Pero, senyor: ¿per qué calla 'l «*Diluvi*»?

Si fossem devots faríam rogativas *ad petendam pluviam diluvianam*.

Però sense necessitat de aquestas pregarias, *El Cronista* aixeca la punta del vel, y 'ns presenta al descobert la existencia de un tal Sr. Bonet, redactor del *Diluvi*, encarregat de la secció mercantil ó financiera y director-gerent del tranvia de Manresa a Berga, *quals accionistas se troban en una situació análoga a la dels ferro-carrils de Fransa*.

¿Será que tots els coixos s'apoyan per no caure?

Déu fer cosa de mitj any que un article de LA ESQUELLA, titulat *Un regidor sense venera*, doná per resultat la sortida del Sr. Vidal de la redacció del *Diluvi*; perque, segóns sembla, la conducta de *aquell regidor sense venera* comprometia la situació independent del *Diluvi*, en una infinitat de qüestions relacionadas ab l'Ajuntament.

Ara bé: ¿quin dia 'ls Srs. Lasarte y Laribal cridarán a concell al Sr. Bonet, qu' es qui en sa qualitat de redactor financier hauria de tractar la qüestió del ferro-carril de Fransa y no la tracta?

Pel dia que 's decideixin a ferho, 'l *Cronista* anticipa 'ls següents datos:

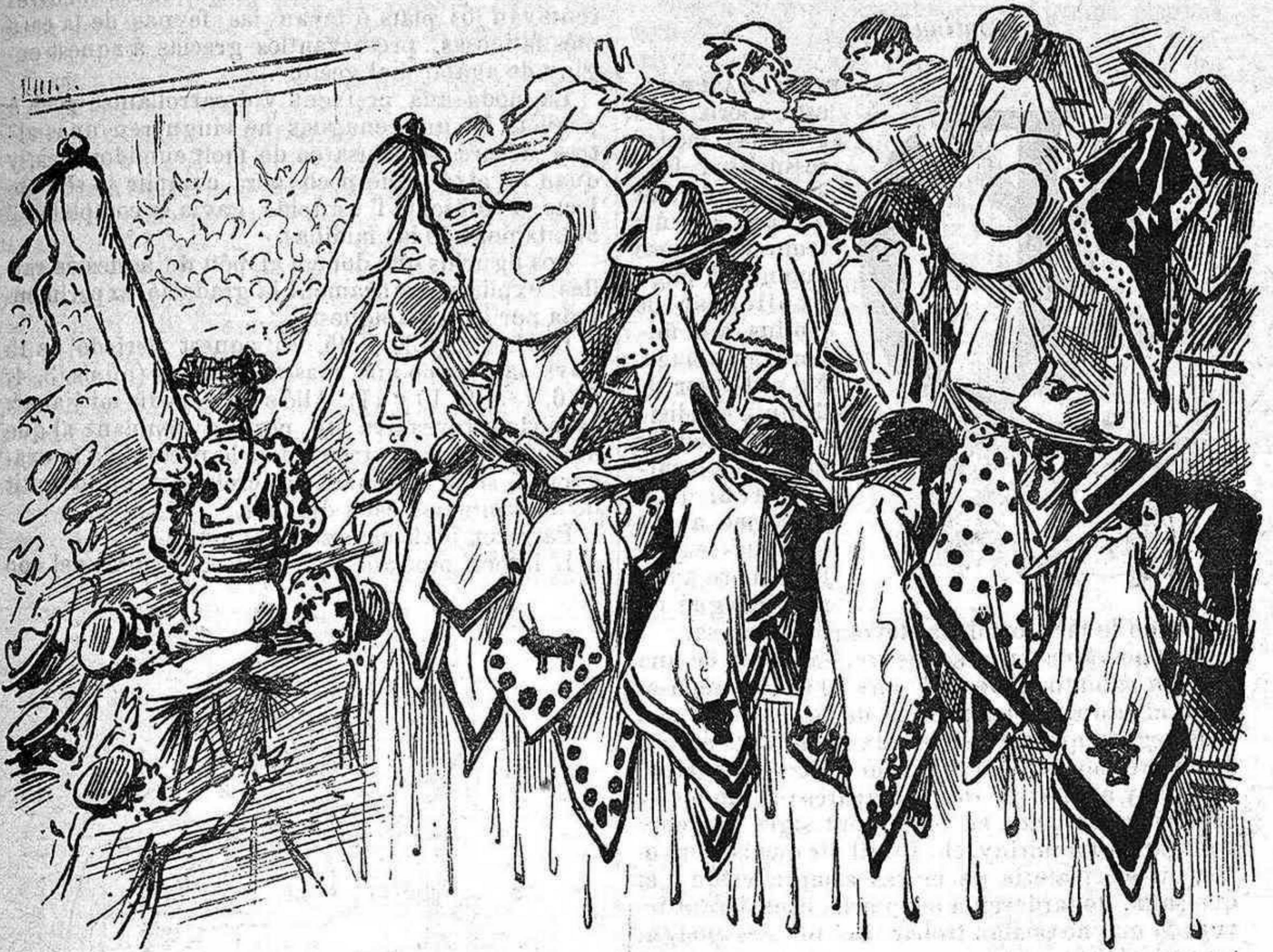
«El Sr. Planás es director-gerente del ferro-carril de Francia.

» El Sr. Bonet es director-gerente del tranvia de Manresa a Berga.

» El Presidente de la compañía del citado tranvia es D. Pablo Sadó, uno de los gerentes de la llamada caja de Vilumara, y capitán de... los contratistas ó constructores de la línea del ferro-carril directo, cuyos contratos de construcción perjudican a los accionistas, según nuestras apreciaciones, *en dos millones de pesetas*.

» El Sr. Planás tiene por consejero intimo al abo-

DESPEDIDA DE 'N LAGARTIJO

Gran *final sentimental*
y ovació monumental.

gado Sr. Benet y Colóm, diputado provincial y uno de los prohombres del partido conservador...

»El Sr. Bonet, redactor de *El Diluvio*, también tiene por consejero íntimo al citado Sr. Benet y Colóm, sin que para ello sea obstáculo el que forme parte del partido conservador, cuyos individuos, según el citado periódico, son la mayor plaga social que padecemos...

»Según nuestras noticias, es tan íntima la amistad entre los Sres. Planás y Benet y Colóm, que casi se ven diariamente, *teniendo largas conversaciones encaminadas, nadie lo duda, á labrar la felicidad de los accionistas del ferro-carril de Francia.*»

Aquests datos me sembla que son prou eloqüents per explicar la causa del *silenci del «Diluvi»*.

...«El Sr. Planás—afegeix *El Cronista*—ha manifestado, si nuestras noticias son exactas, que cuenta en absoluto con el silencio de varios periódicos de Barcelona, entre ellos *El Diluvio*.»

Ja tenen, donchs, tela tallada 'ls Srs. Laribal y Lasarte si desitjan donar una proba del séu puritanisme, y no volen que Barcelona en pés se preguntí un dia y altre:

¿Per qué calla 'l «Diluvi»?

Y si 'l *Diluvi*, á pesar de haverli ficat *El Cronista*, no ja 'ls dits, sino tot lo puny á la boca, continúa callant; si no 's recorda dels pobres ac-

cionistas que han arribat al cantell de la ruina, gracias á las maniobras inverosímils del Consell de Administració del ferro-carril de Fransa, y si continúa ocupantse de tots los escándols petits y olvida ls monstruosos, llavoras podrém cantar ab la sarsuela:

«Puntos suspensivos
más vale callar.»

P. DEL O.

A UNA VELLA PRESUMIDA

SONET

Diguim..., diguim per Deu, donya Ramona,
qui es lo mal esperit que l' entabana,
que ab llassos, flors y rissos s' engalana
y sa cara ab pinturas encrostonada?

¿Potsé es que algú li ha dit qu' era bufona?
No escolti, si 'm vol creure, á cap pavana,
puig passant de una edat més que mitjana:
es en vá que restauri sa persona.

La flor de sa hermosura ja no brilla
y han passat per vosté los millors dias.

Cap dona dels seus anys los cors subleva,
desenganyis... y sigui més senzilla,
perque totas aquestas tonterias
son propias de una edat que no es la séva,

J. ALAMALIV.

LO MIRINYACH EN EL SIGLE XIX (*)

(Continuació)

ECIDIDAMENT, està escrit que totes las modas ressucitin. Passan, s'olvidan durant algún temps, y sense que ningú puga explicar-se 'ls motius, á la millor reapareixen. No podia ser de distinta condició l'antipàtich y antiestètich mirinyach, que, conforme aixis ho indicarem en lo número anterior, caygué en

desús, en lo més fort de la Revolució francesa.

Pero no vá restaurarse de repent, sino de una manera paulatina. Desde l'any 30 al 40 comensaren á aixamplarse las faldillas de las donas, y com cada vegada que aixó succeheix (com ara) no tarda en presentarse una invenció ó altra destinada á sostenir y abultar la roba, reaparesqué de nou y per primera vegada en lo present sigle 'l célebre y elegantíssim mirinyach. Inútil dir que las senyoras, qu' en materia de modas sempre están á la que salta, no tardaren á adoptarlo, considerant tal vegada que no podian trobar res ni més nou, ni més simpàtich.

Y no sigueren sols las senyoras las que obraren aixis: fins las criadas de servey van acullir-lo ab grans mostrars de alegría. Y avants de que l'industria montés fábricas de aquest article, á fi de donarlo per un tres y no res, las raspas impacients solian engiponarse 'ls ellas mateixas, valentse de tiras d' espart, passadas per las veinas de unas enaguas bén groixudas. (N.º 2)

(*) Vegis lo número anterior, corresponent al 12 y al 19 de Maig.

En no pocas casas vellas trobariam encare claus clavats á las vigas que servian pera penjarhi aquells armatostes durant la nit, y de dia mentres rentavan los plats ó feyan las feynas de la casa més fatigosas, preservantlos gracias á aquest enginy de agafar mal gesto.

La moda aná creixent y desarrollantse poch á poquet. De unas enaguas ne vingueren unas altres; després se n' usaren de molt enmidonadas, y quan tot aixó sigué poch pera cumplir lo seu objecte, se presentá l' estúpida gavia á completar l' abultament de las faldillas.

Los figuríns que doném al péu de aquestas ratllas, explican gráficamente la gradació experimentada per la moda aquesta.

Desde l'any 30 al 45, en aquest periodo de 15 anys, la cosa no aná massa depressa (núms. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 y 11). Alló encare podia mitj anar: la moda atravessava un periodo semblant al que atravessa avuy: se trobava en lo preludi de la exageració, si bé ab tendencias creixents en lo sentit de determinarse cada dia més.

Passaren aixis catorze anys més.

L' imperi proclamat á Fransa, després del cop

Núm. 2.— Enginy de las criadas

Núm. 3.—1830

Núm. 4.—1831

Núm. 5.—1833

Núm. 6.—1834

d' Estat del 2 de Decembre, havia de ser lo propulsor del mirinyach. ¡Quí ho havia de dir!

La moda, ab tota la séva exageració, havia de sortir dels salóns de las Tullerías, y escamparse per tota la Europa.

Casat Lluís Napoleón ab Eugenia de Montijo, aquesta senyora era la destinada á donar lo pas supréu que havia d' entronisar la *crinoline*.

Cap al á á l' any 60, la invasió del mirinyach vá convertirse en un desbordament, sobre tot pels pobres pares y marits que 's veyan obligats á pagar canas y més canas de llana, seda ó vellut ab un verdader despilfarro de cintas y blondas qu' entravan en lo guarniment. ¡Pobres paganos!

Els prou s' hi oposavan ab totas las sévas forsas; pero degué passarlos lo mateix que als capellans del sigle XVIII, quan tan inutilment condemnaren la moda per immoral, perque com diu lo refrán castellá: «*Lo que quiere la mujer, lo quiere Dios*», encare que aixó siga una tontería com lo mateix mirinyach.

Però la moda venia de París y era cada dia més irresistible. Com hem dit, l' emperatriu dels francesos y 'ls senyors *modistos*, dels quals se pot

creure tot, puig la qüestió son quartos, van decretarla ab caracter inapelable.

Donya Eugenia era una senyora guapa, elegant, distingida per naturalesa: tenia una arrogant figura y era además reyna. Inútil dir que una dama de tals condicions pot atrevirse á totas las escenticitats de la moda sense posarse en ridícul, aixís es que en un curt període de temps vá conseguir lo que no haurian lograt los *modistos* per sí sols, á lo menos tan rápidamente, es á dir que totas las senyoras de Fransa portessen mirinyach, y lo qu'es més, totas las d' Europa (núms. 12 y 13.)

De aquella epidemia d' estufament no vá lliurar-se ningú. La moda del sigle XVIII, revisqué corregida y aumentada, gracias á la major y més rápida difusió de las modas, deguda als periódichs que á aquest ram de la indumentaria se dedican, á la major facilitat de comunicacions y també als grans progressos de la industria moderna, sempre disposta á elaborar los articles més capritxosos que demanda el consúm, proporcionantlos ab una gran baratura.

LLUIS LABARTA.

(Continuad).

Núm. 7.—1836

Núm. 8.—1839

Núm. 9.—1840

Núm. 10.—1841

Núm. 11.—1845

Núm. 12.—1859

Núm. 13.—1860

TAFANERÍAS

Lo que passa á Barcelona no crech que passi en cap més part del mon.

Fins ara teniam la tafaneria á la menuda; la tafaneria vergonyant—y vergonyosa al mateix temps—dels vehins que averiguan á quin' hora vostés surten de casa, á quin' hora retiran, á qui reben y á qui deixan de rebre.

Teniam la tafaneria de bon tó de la premsa, que 's dedica á ensumar quán marxa Fulano cap á Madrit, quán torna Sutano de París y quinas son las personas que avuy han visitat al gobernador.

Hasta teniam la tafaneria *espiritista*, que s' atreveix á indagar lo que pensa 'l personatge A y lo que dirá 'l personatge B... sense que 'l senyor B y 'l senyor A. hajan despegat los llabis.

Pero no podiam may, ni remotament, suposar que la cosa arribés al extrém á que ha arribat avuy.

Ja no es alló de la tafaneria modesta y recatada, que obra á la quieta y arreplega lo que pot. No: es la tafaneria al engros, organizada en gran escala, ab tot l' aparato que una picardia d'aquest género requereix. Es la tafaneria que no contentantse ab desempenyar lo paper de defecte, aspira á convertirse en calamitat social.

L' altre dia se 'm presenta á casa un fulano y m' entrega un paper.

—¿Qu' es aixó?—pregunto.

—Entérisen; ja ho veurá. La senmana entrant tornaré á venir.—

De bonas á primeras vaig figurarme qu' era una circular d' una corporació benéfica ó un prospecte d' aquests bromistas que ara diu que volen fer una exposició per allá als *Atmetllons*; pero ab un senzill exámen vaig comprendre de qué 's tractava.

Suposo que vostés també ho sabrán, perque no puch creure que siga jo sol la persona *agraciada*, ab semblant document. Era una fulla impresa, conjunt inmens de tafaneries é indiscrecions inconvenients, d' aquellas que no poden contestarse sino ab una rialla ó ab una repulsa en tota regla.

—¿Qui sab!—vaig dirme, admirat davant d' aquella impertinencia:—potser es cosa de l' autoritat. ¿Com aquí 'l govern se fica en tot!...

Examino 'l paper de cap á peus, pel davant y pel darrera, de través y contra-claror: tot va ser inútil.

Ni un sello, ni una firma... rés que hi dongués la més petita garantia de legitimitat oficial. Ni l' arcalde, ni 'l governador, ni 'l general, ni 'l bisbe m' enviava la tal fulla á casa.

¿Qui me l' enviava, donchs?

Ningú; millor dit, algú que tracta de montar al *por mayor* la tafaneria y la indiscreta curiositat.

Comensém á examinar la fulla en qüestió.

D'esquerra á dreta hi ha á lo menos deu ó dotze casillas.

En la primera 'l *curiós anónim* vol que hi posi 'ls meus noms y apellidos.

¿D' aixó si que se 'n diu embarcar y quedarse en terra!

La més rudimentaria cortesía aconsella no preguntar lo nom á ningú, sense haver donat avants lo nostre.

¿Y aquest *tío* de las fullas me 'l demana, sense tenir la bondat de dirme primer lo seul

¿Vol saber cóm me dich? Díguim avants qui es vosté que m' ho pregunta.

Pero... no 'ns precipitém, que aixó, comparat ab lo que vé, son flors y violas.

Després de la primera casilla, ne segueixen tres ó quatre que no son sino 'l complement d' aquella: quants anys té?... d' ahont es?... quin es lo seu estat? Es á dir, preguntas antigüas, que ja 'ns las han fetas cinchcentas vegadas.

A continuació vé alló tan gastat y ordinari:

—¿Professió?

Com qui diu:—*Mosssa* ¿de qué *fasss*?

Y seguidament, sense encomanarse á Deu ni al diable, l' incógnit tafaner pregunta:

—¿Quánt guanya?—

Val á dir la veritat. Un hom pot tenir paciència per soportar tonterías quan venen d' amichs ó de personas autorizadas per dir las; pero ¿que vinga un desconegut y ab aquesta inconcebible frescura ens pregunti quánt guanyém!

Y á la qüenta la intenció del indiscret *pregunton* es averiguar si li dihém la veritat; perque després de volguer saber quánt guanyém, tracta de descubrir ahont treballém y per quíns andurrials ens guanyém la vida.

¿Encare hi ha més! Com si aixó no fos suficient; com si 'l límit de la mes elemental prudencia no estés ja saltat estona há, lo enmascarat tafaner, quan ja ha preguntat de qué fém, quánt guanyém y ahont estém ocupats, va una mica més enllá y diu:

—¿Quánt pagan de lloguer del pis?—

Lo raro es com no pregunta en quin sastre ens vestim, qué menjém per esmorzar y cada quants dias ens fem tallar los cabells. Un cop posat ¿qué haurian significat deu ó dotze impertinencias mes?

Crech que en rigor lo millor es pendre la cosa á broma y no donarhi més importancia que la que té. Al fi y al cap, hi ha guassons de moltes maneres, y si devegadas ne surt algun ab sombra, lo més comú es que resultin sossos y sense gracia, com ha resultat lo pobre autor de las fullas de que acabo d' ocupar-me.

Aixó per aquest cop. Pero si la broma 's repeteix, si algú torna á insistir en venirnos á marejar ab indiscrecions, será cosa de demanar á l' autoritat que prengui cartas en l' assumpto y castigui al impertinent que aixís tracta de violar los secrets doméstichs.

¿Estaria bonich que qualsevol pogués imprimir papeletas y ferlas passar per las casas, preguntant á tort y á dret y ficantse en las interioritats de la vida privada!...

A. MARCH.

A miss Ida Fuller

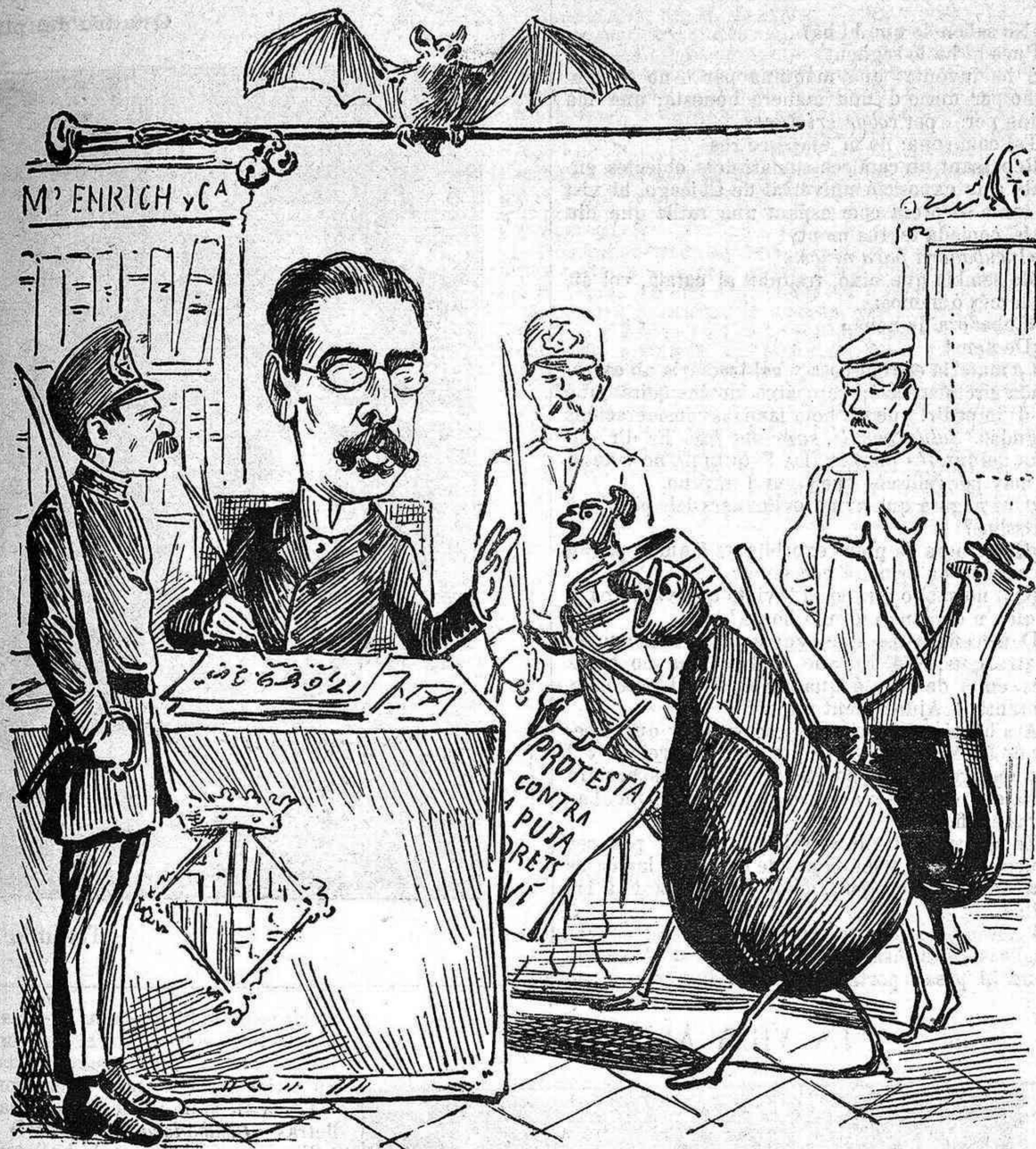
Encare que ma alabansa no hagi de menester, *miss*, per' sortir d' un compromís vull alabarli la *dansa*.

La Fulla á sa *dansa* nova res en contra hi podrá fer; puig si es son vestit lleuger, vá provehida de roba.

¿Coincidencia de las raras! Sa fama—'n pot alabarse—li vé tota de ficarse en *camisas de onze varas*.

No moventse vosté gayre demostra perfectament que no necessita vent per donarse molt... molt ayre.

DESGAVELL MUNICIPAL

—Per ser purs y ben legítims
ja no podém pagar més.
—¡Ca! Deixéuvos de puresas:
la qüestió aquí es fé dinés.

Ab sa *dansa serpentina*
vosté 'ns transporta al Eden
(¡no al *Eden-Concert!*) corrent,
y 'ns il·lusiona, 'ns fascina.

Que, tan prompte dels Amors
sembla l' Angel, en persona,
com colossal papallona,
com flama de tots colors.

Els que una vegada *suelta*
volen véurerla no més,
succeheix, Ida, després

que hi tornan: fan *ida y vuelta*.

Empró, á mi, vatúa 'l mon,
lo que de debó 'm fascina
de la *Dansa serpentina*
y 'ls cambis de llum Drumont,

es (dit ab maneres toscas
tal com molts també ho han dit)
aquell ratet divertit
que 'l teatro queda á las foscas.

PEPET DEL CARRIL.

I ENTENÉMNOS!

¿No saben lo que hi há?

Pues hi ha lo següent:

S'ha inventat una màquina per... no sé com ferho per dirho d'una manera honesta; una màquina per... per *cobar criaturas*.

Tal com sona: no m'empesco res.

Repassant un catàlech-sumari dels objectes enviats a la exposició universal de Chicago, hi vist ab tanta sorpresa com espant una ratlla que diu aixís, copiada textualment:

«*Incubadora para niños.*»

Me sembla que aixó, traduït al català, vol dir poch més ó menos:

«Cobadora de nens.»

¡De nens!

La materia es relliscosa y cal tractarla ab extrema circunspecció; pero aixó no impedirà ¡qué ha d'impedir! que un hom fassi las consideracions degudas. *Salus populi, suprema lex.* Es dir, davant del interés públich, LA ESQUELLA no's detura may per relliscós que sigui 'l terreno.

¿Qui negará que avuy los lloguers dels pisos son caríssims?

¿Qui ignora 'ls preus exorbitants á que's pagan los articles de primera necessitat?

¿Qui no sab lo que costa 'l vi, lo que val lo pa y lo que 'n demanan d'una llonza?

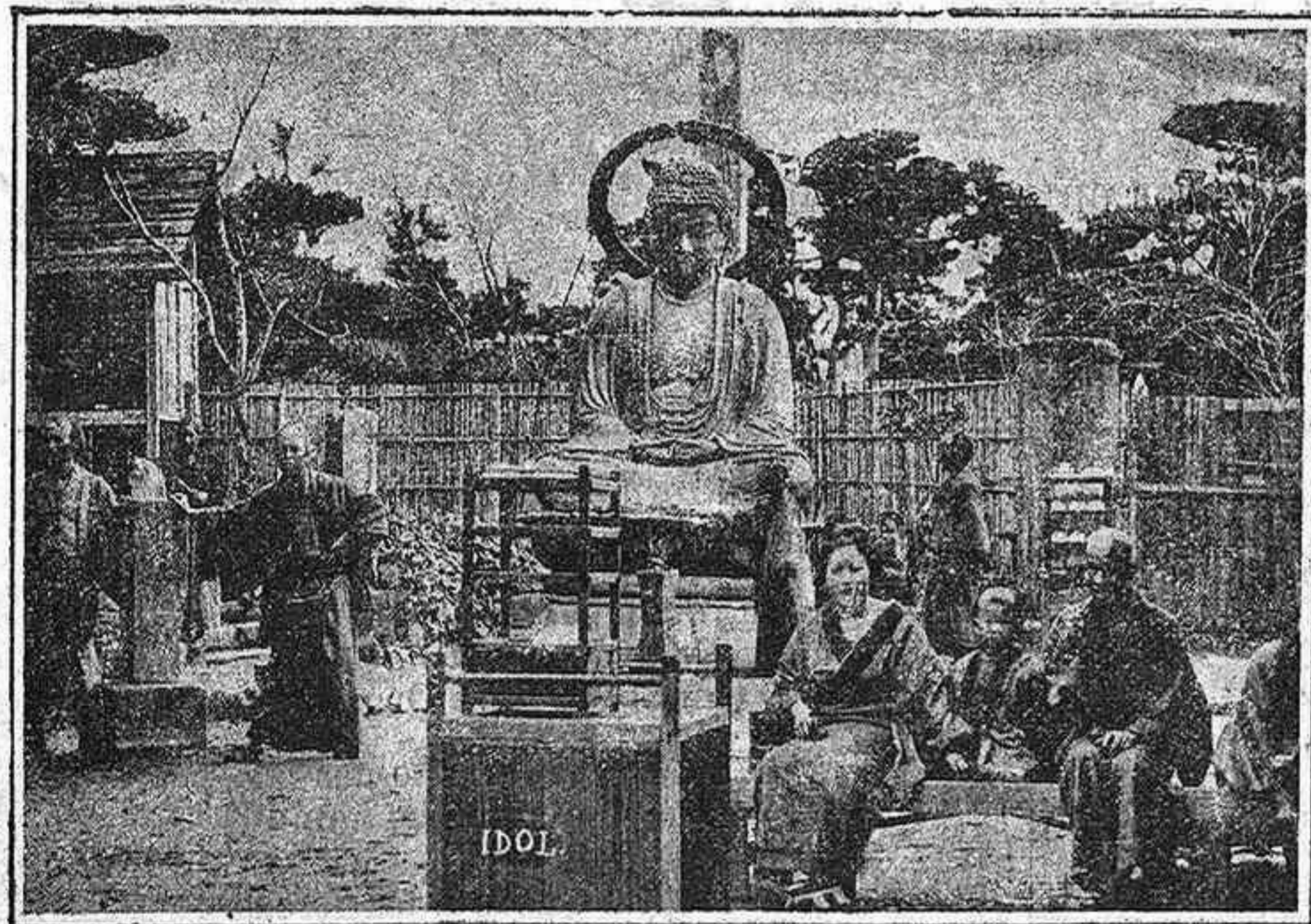
Donchs figúrinse que avuy aquí som únicament quatre gats; es á dir, que á Barcelona no hi ha més enllá de tres ó quatrecentas mil personas, contanhi l' Ajuntament y tot.

Ara bé: si avuy que som poch; avuy que á pesar de la exigua població que conta Barcelona y 'l séu ensanxe apenas podem viure, ¿qué succehirá 'l dia que comensin á funcionar aquestas incubadoras artificials?

En quatre dias no's podrà donar un pas per aquest carrers, y en menos de deu anys las casas estarán plenas de gent, desde 'ls soterranis á las golfas.

La Rambla anirà sempre de gom á gom: las vias públicas serán insuficients, y en dias d'eleccions, si no hi posan portadoras en lloch d'urnas, no

LA VIDA AL JAPÓ

Lo déu Budha

crech pas que hi cápigan los vots de tots los electors, sense contarhi 'ls difunts.

Y adverteixo per segona vegada que lo qu'estic dihent es molt serio y formal.

Lo catàlech ho porta ab todas las sévas lletres. «*Incubadora para niños.*»

Fins, com es natural, hi ha 'l nom de la persona qu'expone l'objecte.

Aquesta vegada l'expositor no es un individu; es una colectivitat, una institució. Al costat de la terrible línea que diu *Incubadora de niños*, n'hi ha un'altra que indica 'l nom de qui l'expone: «*Casa de Maternidad de Barcelona.*»

¿Qué's proposa la casa de Maternitat al portar semblant trasto á Chicago?

¿No sab que al mon de carn cristiana massa que n'hi ha?

Lo únich que 'm dona una mica d'esperansa es un dupte que ara se 'm ocorreix.

«*Incubadora para niños!*... ¿Será realment una màquina de criaturas ó per criaturas.

¿Se tracta d'un juguet per incubar pollets ó de un aparato serio per incubar personas?

PINTURA PICARESCA

Quadro del pintor italiá G. FAVRETTO

—¡Teníu lo mánech espatllat, mestre!

Convé enténdrens y aclarir aquest dupte com més aviat millor.

Perque si la incubadora es de gent... ja las asseguro qu'estém frescos.

MATIAS BONAFÉ.

¿TE 'N RECORDAS?

Lo dia avants de casarnos,

perque 'm vareig atansá,

digueres, Catarineta...

—Feste enrera... fes'e enllá.

Y al endemá del gran dia,

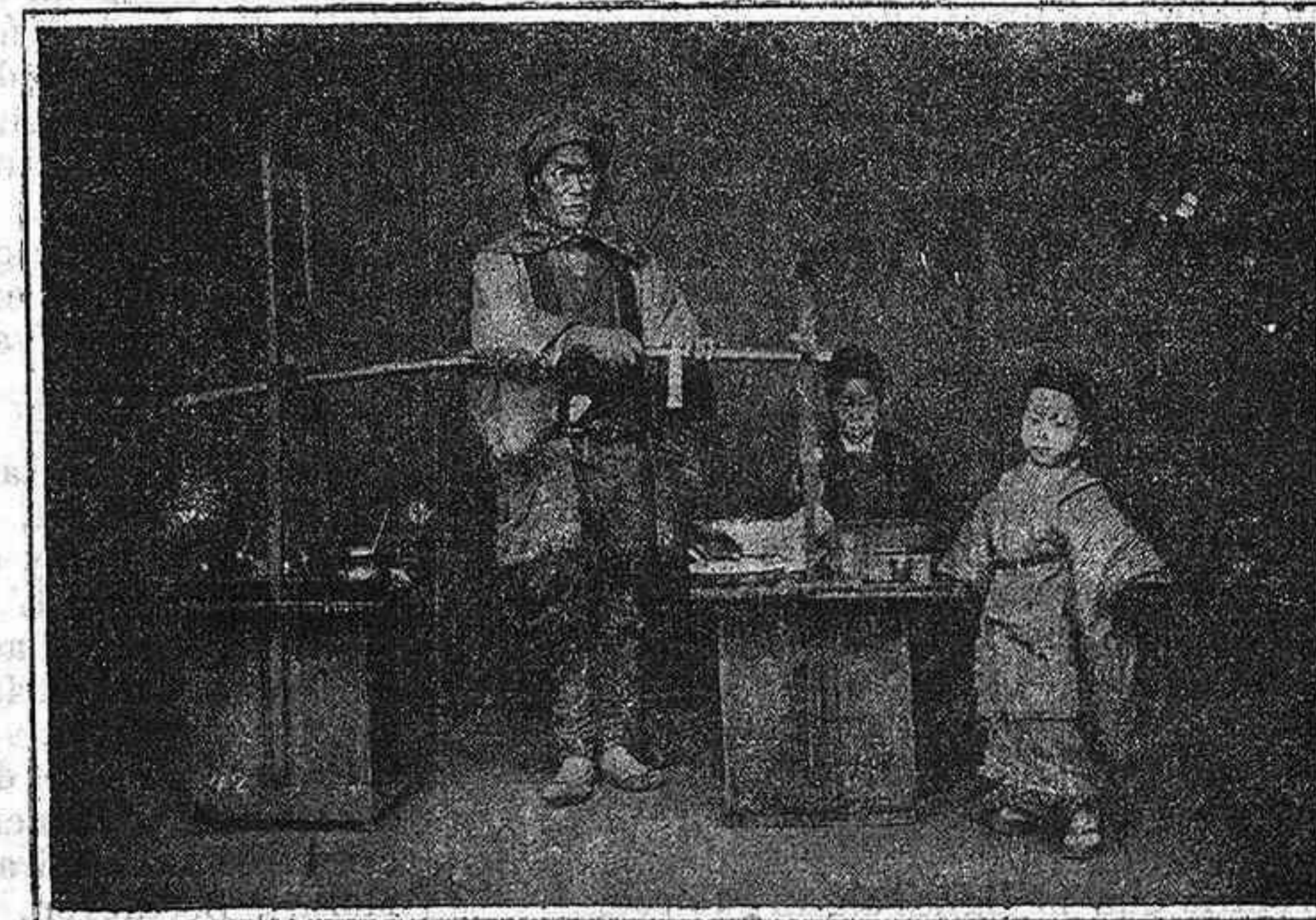
com si molts dias ja fés,

vares dir tot abrasantme:

—Acóstat... acóstat més!

CANTOR DE CATALUNYA.

LA VIDA AL JAPÓ

Un venedor ambulat de dolsos

LLIBRES

BARCELONA, per M. MARTINEZ BARRIONUEVO.—Lo notable escriptor que fa alguns anys resideix entre nosa'tres, ha volgut consagrar á la capital catalana un tribut de la seva admiració entusiasta. Barcelona 'l té encisat, y ab aquella gallardia propia dels andalusos, li dirigeix un engranall de *requiebros*, de aquells que naixen en lo fons del cor, y sense desnaturalisarse lo mes minim, arriban als llabis y esclatan com un pom de olorosas flors, demostrant á la vegada que la imaginació y 'l sentiment de qui 'ls pronuncia, la hermosura de qui sab mereixe'ls é inspirarlos.

Tres quaderns de aquesta obra de la qual ell mateix se declara autor y editor, porta publicats fins á la fetxa. En ells s'hi endavina una producció descriptiva y lirica á la vegada, plena d'expansions, d'efusions y de tochs veraders, pintura excelent de la vida de la nostra ciutat en lo que té de típica y animada. Barrionuevo la recorre á vol de papelló, detenintse allá ahont li sembla bé, sens ordre ni concert, sense un partit pres, saludant á son pas carrers y plassas, edificis y monuments, la multitud que bull per tot arreu, y algun que altre amich que descrubeix entre ella. Inútil dir qu'escriu com está per una ploma tan lleugera, tan fácil, tan impregnada de color y de frescura, la obra resulta ameníssima, donant una idea verdadera de la capital viva y animada.

A formar concepte hi ajuda sa esmerada ilustració y sas inmillorables condicions tipogràfics, que farán de *Barcelona* un llibre verdaderament monumental.

Lo Sr. Barrionuevo conta ab lo concurs artístich de Apeles Mestres, Cuchy, Cusachs, Eriz, Galofre, Limona, Llovera, Masriera, Pascó, Pellicer, Ribera, Riquer, Soler y Roviroso y Tamburini; y conta además ab los principals tallers de grabat de Barcelona, y ab tots los recursos tipogràfics de la casa Henrich y C.^a, qu'en aquesta edició dona una proba més de sas aventatjadas condicions industrials y artísticas.

Hem rebut lo *Catàlech ilustrat* de la *Manifestació artística del Ateneo Barcelonés*. Forma un àlbum interessant que además del catàlech, conté reproduccions de molts de las obras exposadas y apuntes ó croquis originals dels expositors y de altres socios que no figuran en la Manifestació. Los exemplars del àlbum en rústica ó enquadernats,

contenen respectivament un número ó cinch, ab obció al regalo de 1000 pessetas ofert per l' *Ateneo*, y destinat á la adquisició de una ó varias obras exposadas á elecció del agraciat, y á altres premis equivalents á la meytat del producte integro de la venta dels álbuns ilustrats, que l' *Ateneo* cedeix igualment pera l' adquisició de una ó varias obras, en las mateixas condicions del premi anterior. Tals són las ventatjas que ofereix l' *Ateneo Barcelonés* als adquiridors del Catálech-álbum, que per si sol forma una bonica obra d' art.

RATA SABIA.

LA SOGRA

Al amic Ignaci Torrents

Vosaltres que donéu á n' als poetas l' inspiració, perque 's morin de gana, si no 'ls agradan gayre las monjetas; vosaltres que sou més d' una germana (segons me va contar un fil y-betas que 'ls versos sol medir ab mitja cana). Donéume inspiració per un moment... si no voléu que 'us pegui *malament*.

Per més que tinch la veu poch afinada, cantar vull jo ls martiris y grandesa d' aquesta *bona* gent, tan ultratjada per los que son casats, y tan ofesa. Deu fassi que ma veu siga escoltada y acabin los torments y la tristesa d' aquesta pobra dona, que sols logra sentir reganys per tot. ¡Infelís sogra!

Maltractan á las sogras sens clemencia no sé per quin motiu, tant ríchs com pobres; y sent solters, no tenen prou ciencia per alabar á n' ellas y *sas obras*. Vritat es que primer tot es *ardencia*; després, lo fret glacial hi es de sobras. Primer, vinga portarlas ab tiberis; després, no més ne diuhen vituperis.

Ningú 'n té compassió ni las abona; la sogra per tothom es una fiera. Serpent que disfrassada de persona disfruta solzament quan mou quimera. Per mi, sols es la mare de la dona que, com es natural, se desespera al veure la manera tan senzilla que l' home me li pren l' amor de filla.

Per 'xó no 's veu cap sogra prou amable; per 'xó la séva boca tant rondina; per 'xó tot lo que fan es disculpable. Lo mal humor que *gastan* las domina, y com tenen l' edat poch agradable la ditxa dels demés las amohina. Si 's causan forts tropells y grans disgustos prou pena 'n tenen ellas. Siguém justos.

¿Que tenen molt mal génit? Prou; no nego. Mil probas n' han donat moltas vegadas, y... la vritat, encare jo 'n jemego; puig tinch al front dinou esgarrapadas causadas per la sogra, que mitj cego me vá deixá ab *sas unglas esmoladas*. Per 'xó, jo no dich res ni vull queixarme... ¡No fos cás que tornés á *senyalar-me!*

Voldria que 'm digués algun subjecte si no fossen las sogras ¿qué fariam? ¿A qui li faltariam al respecte?

¿Y molts versos, á qui 'ls dedicariam?
Si no fossen las sogras ¿quin afecte
á las nostras esposas portariam?
Si may la méva sogra se 'm moria...
¡Jo crech que 'm reventava d' alegría!

LLUIS SALVADOR.

PRINCIPAL

Entre las pessas estrenadas per la companyia del *Teatro Lara* de Madrit en la present senmana teatral, se n' hi contan dugas que han tingut bon éxit, ab tot y pertanyer á dos géneros ben distints.

La primera 's titula *El mochuelo* y es original dels Srs. Limendoux y Rojas. Es una producció graciosa, empedrada de xistes y ab algunas situacions cómicas molt ben trobadas.—En la séva interpretació s' hi distingeixen las Sras. Valverde y Pino y 'l Sr. Ruiz de Arana.

L' altre correspon al género serio, y porta 'l títul de *Deuda de sangre*. Es un quadro dramátich molt sentit, que serveix de una manera admirable pera posar de relléu la flexibilitat del talent del Sr. Ruiz de Arana, de qui pot dirse que serveix tant pel género cómich com pel dramátich.

* * *

A últims de senmana la companyia que fins ara ha treballat al *Principal*, se traslada al teatro *Lirich*.

LIRICH

Molt animat s' ha vist durant la present senmana.

La incomparable Sarah Bernhardt ha donat las quatre funcions anunciadas: *La Tosca*, *Frou-Frou*, *La dame aux camelies* y *Adrienne Lecouvreur*. Es l' actriu admirable de sempre. Per ella 'ls anys transcorren en vá, sense fer mella en la séva figura elegantíssima ni alterar l' accent preciós de la séva veu incomparable.

Lo públich de las primeras filas, l' únich qu' en un teatro tan gran pot ferse cárrech dels primors de la Sarah, es l' únich que ha disfrutat aquell conjunt admirable de accents y plasticitats, combinats pera produhir un efecte encisador.

¡Llástima que 'l resto de la companyia no la secundi millor!

¡Llástima també que aquella joya afilligranada no s' haja ostentat en un local més apropiat pera admirar tot lo séu valor artistich!

Diumenje á la tarde, lo mestre Vidiella doná son primer concert.

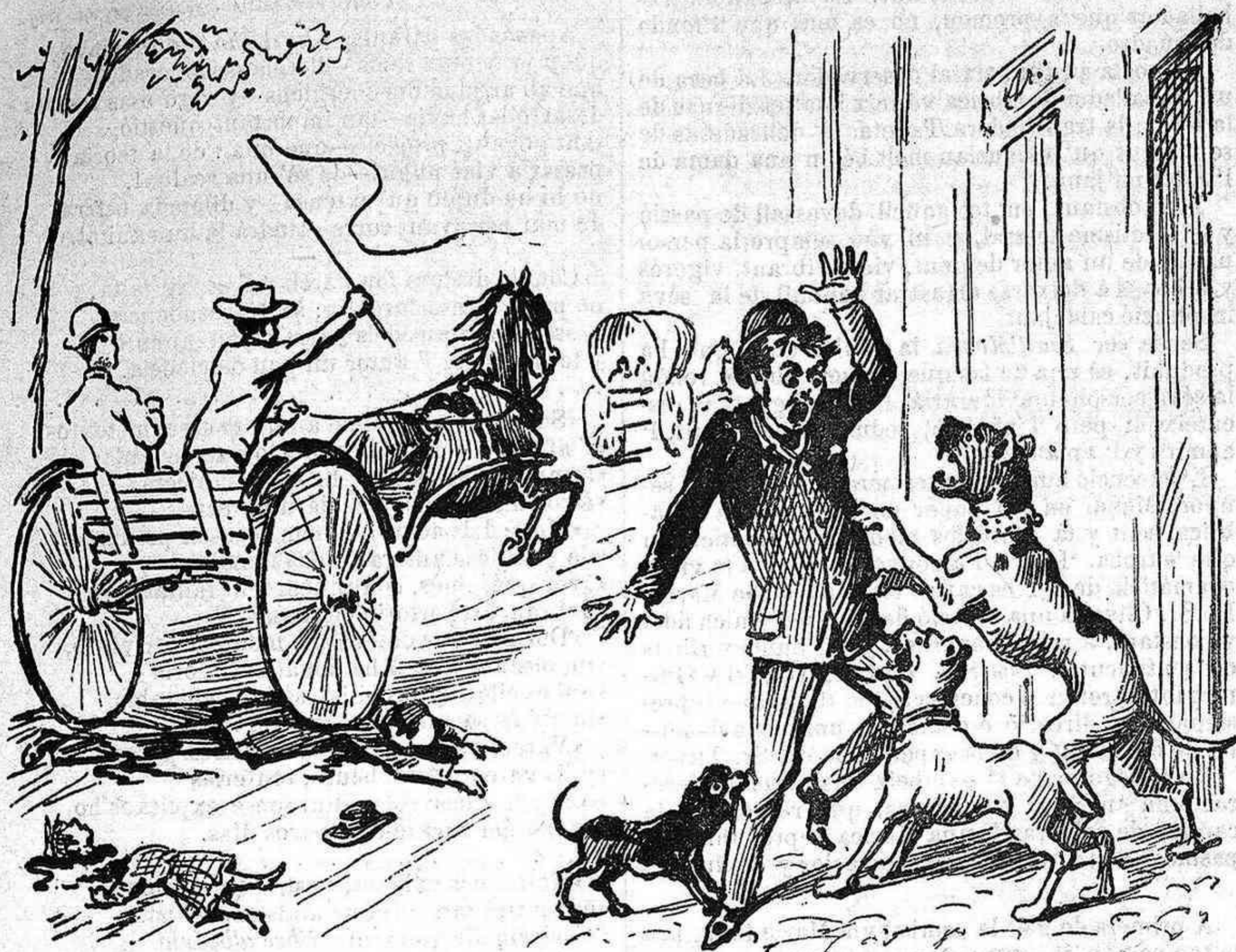
Vidiella es lo rey del piano. ¡Quina potencia y quina delicadesa! L' instrument acariciat pels séus dits llansa maravellas continuas. Y es admirable la facilitat y la maestría ab que'l concertista executa tots los géneros.

Lo programa del diumenje componia tres parts, consagrada la primera als autors clássichs qu' escrivieren *sas inspiracions* pel clavicordi. Rameau, Mozart, Beethoven, Schubert y Mendelssohn estavan compresos en ella.

En la segona predominavan los romántichs Cho-

ESTAT DE SITI A BARCELONA

Dedicat al Sr. Arcalde

Pena de mort á tots los que vagin pels carrers

pin y Brahms, que tingueren una interpretació magistral.

En la tercera y última escoltarem pessas de compositors rusos com Tschaiowsky, Rimsky, Korsakof, Balakiref y Rubinstein; coronant lo concert una de las brillants rapsodias de Liszt, que sempre qu' en Vidiella las interpreta, arrebatan á tota la concurrència.

No menos notable que 'l programa del primer concert, son los dos restants, anunciats pel próxim diumenje 28 del corrent y pel dia 3 de Juny.

Los concerts Vidiella constituheixen verdaderas solemnitats artísticas, sobre tot, aquí ahont tants admiradors té 'l piano, y ahont en Vidiella es considerat, ab justicia, com un concertista insuperable.

*
* *

Per dissapte á la nit está anunciada una representació única de *La Favorita*, á càrrech de la contralt Srta. Dominici. Existeixen verdaders desitjs de coneixer á aquesta artista molt aplaudida en los principals teatros extranjers, y que havent sigut contractada per la empresa Font, no li donaren ocasió de cantar en lo Principal. Prometém anarla á sentir y dir sobre ella la nostra franca opinió.

ROMEAS

Res de nou.

TIVOLI

La de sempre: ó siga *El siglo que viene*.

Per variar una mica, dimars doná 'l concert de despedida la societat madrilenya, alcansant un verader triunfo, del qual participá en primer terme 'l mestre Bretón. Dos pessas d' ell, la serenata *La Alhambra*, y la popular sardana de *Garín*, formavan part del programa, y tingueren de repetir-se per acallar los aplausos atronadors de la concurrència.

Ab aquest concert ha terminat la campanya de aquest any, que deixarà com l' altre que realisá aquella societat mateixa, baix la direcció del mestre Mancinelli, inextingibles recorts entre 'ls filarmónichs barceloníns.

NOVEDATS

Lo drama de 'n Guimerá, titulat *En Pólvora*, ha tingut un éxit molt satisfactori. Té un acte Primer preciós, combinat magistralment, molt mogut, molt viu, inspirat tot ell en l' observació atenta del natural y en l' estudi de nostres tipos populars. Se veu desseguida que l' autor ha volgut fer una cosa nova y en ell desusada, y que ho ha lograt sense esforços. Lo naturalisme ha pres la plassa que avants otorgava als esclats romántichs.

Pero en los dos actes següents, l' acció 's desvia del camí que seguia en lo primer. Héroes romántichs son los dos protagonistas y romántica en alt grau es també la passió que caldeja lo séu cor. Torném á tenir aquell duo de amor que informa

totas las obras del poeta, desde 'l *Mar y cel* à *L'ànima morta*. Esperavam, com à fí principal de l'obra, la candent qüestió social y 'ns trobém davant de un amor desventurat. La huelga de treballadors que 's promou, no es mes que 'l fondo del quadro.

Lo poeta substituheix al observador. La boca de un treballador de fàbrica verteix imatjes dignas de la lírica; la treballadora Taneta té delicadesas de sentiment qu' escaurian molt bé en una dama de l'Edat mitjana.

Y no obstant, en tot aquell davassall de passió y d'efectisme teatral, s'hi véu sempre la personalitat de un autor de geni, viril, vibrant, vigorós y propens à deixarse arrastrar pel bull de la séva inspiració caldejant.

Sense ser *En Pólvera* la millor obra que ha produhit, es una de las que acusan ab més relléu la séva personalitat literaria. Los inteligents la discuteixen; pero 'l públich, seduhit à cada punt, l'admira y l'aplaudeix.

L'execució que obté es esmerada. Molt bé la senyora Mena, en son paper de treballadora de fàbrica: sent y fá sentir los moments dramátichs en que 's troba. 'L Sr. Parrenyo emplea tot lo vigor dramátich de qu' es capàs en lo paper de Marcó. Lo Sr. Oliva fá una creació del tipo del amich fidel y constant, à ratos humorista y ab punts y ribets de sentimental. Los Srs. Pigrau, Daroki y Guirtart interpretan à conciencia 'ls tipos que representan. La direcció escénica es una nova demostració del talent y de la experiència del Sr. Tutau.

En lo segon acte s' exhibeix una hermosa decoració de 'n Soler y Roviroa, que representa la cambra de calderas de una fàbrica, reproduhida ab pasmosa exactitut de líneas, de color y de llum.

A primers de més la companyia Mario inaugura la temporada d'estiu en aquest teatro.

Entre l'extens repertori, s'hi contan las novedats estrenadas à Madrit durant la temporada d'hivern.

CATALUNYA

La dansa serpentina continua triunfant. Miss Ida Fuller ha sigut la Mascota de la empresa del *Eldorado*.

CALVO Y VICO

Diumenje 's representá la magia *Urganda la desconocida*. Es una obra de recurs, que sempre dona.

CIRCO ESPANYOL

Ab lo calificatiu de *disbarat cómic* s'ha estrenat una producció del Sr. Barbany titulada *¡Un petardo!* Es un sainete basat en lo pánich que produheix la creencia de qu' en lo replá de una escala hi ha un petardo. Averiguada la cosa resulta que 'l temible petardo es un canó de agullas. Diversos tipos acaricaturats fan tot lo gasto, y l'autor logra 'ls séus propòsits de fer riure al públich, durant tota la representació.

CIRCO EQUESTRE

La *troupe Mayo's* se compon de un quarteto de patinadors que fan verdaderas maravellas, distingintse las dos senyoras per la séva elegancia y 'ls dos homes per sos exercicis extravagants abundants en salts y caygudas. Lo públich no va cessar de aplaudirlos considerant que dintre de la séva especialitat los Mayo's no tenen rivals coneguts.

N. N. N.

LA SESSIÓ DE UNA ACADEMIA

No es lo mismo predicar que dar trigo.

Apenas las paraulas—*he dicho* pronunciava quan ja tributs rebla—d'aplausos l'oradó' que ab arguments enérgichs—y vigorosas frasses desarrollat havia—tan important qüestió, tant gegantí projecte—que quan de la teoria passar a vias pugui—de sé' una realitat, no hi ha dupte qu' extensa—y dilatada esfera de nou per avant corre—tindrà la humanitat.

Com lo discurs fou llarch y l'espai falta, no puch transclurel tot; sa transcendencia brota no obstant dels párrafos qu' apunto y mostran ser l'autor un pou de ciencia.

«Senyors, créguinme à mí, no siguém tontos; » l'afany d'imitació es sols lo que 'ns guía; » sempre la humanitat ha estat subjecte » à costums que la ciencia desprecia.

» Molts dels actes que fém sols son producte » de prácticás antigas, vells ressabis....

» ¿per qué, pues, continuém fent tantas cosas » del ranci repertori dels besavis?

» Dormím per descansar, menjém per viure, » no obstant ningú ha donat cap teoria

» qu' expliqui y probi bé, sé indispensable » lo qu' es sols un costum ¡una mania!

» Varem veure menjar als nostres pares » y 'ls varem veure beure; tonterías

» que per 'quest sol motiu, sense explicans'ho, » executém encare en nostros días.

» Nostre cos exigent, nostre organisme » es un tirà tan sols que aixís ens mana....

» ¿podrém dir que tenim *libre albedrio*

» y li hem de dar menjar perque te gana?

» ¡Nada! ¡Nada! en lo cos qu' es sols materia

» domini ha de tenir la inteligencia;

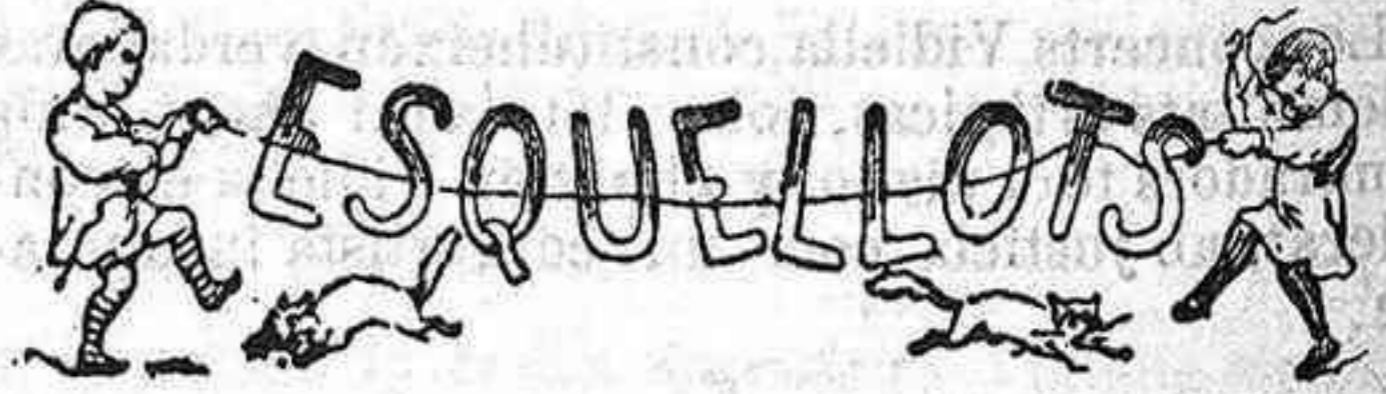
» jo presento aquest lema humanitari:

» ¡obligá 'l nostre cos à l'obediencia!

Després que ja 'ls nutrits—aplausos terminavan se van obrir las portas—del saló immediat ahont la Directiva—per honrá la assistencia tenia de *antemano*—un *lunch* ja preparat.

Menjant en abundancia—y ab tota l'armonia vá arribá'l còps dels brindís—que son de reglament y 'l *conferenciante*—alsant la copa plena per l'èxit de la idea—vá ferne un d'eloqüent.

M. R. DE LAS PLANAS.

¡Pobra Pubilla!

No n'hi ha prou ab que à la Casa Gran vajan gastantse 'ls teus cabals sense com vá ni com costa. Es necessari ademés qu' en pago de la téva mansuetut, te tractin sempre com la més gran innocent, celebrant tot l'any à costas tevas la famosa diada de las llufas.

¿Qué dirán de tu després de lo que acaba de passar ab lo compte del gasto fet à la fonda per la comissió genovesa que, invitada per l'Ajuntament de Barcelona, va venir à honrar las festas del Centenari?

ACADEMIA DE DONA

Quadro de Ramon Casas, retxassat pel Jurat de admissió de la Manifestació Artística del Ateneo Barcelonés.

¡Ah! Será precis de aquesta feta no retreure may més la frase característica: «Barcelona, archivo de la cortesía.»

¿Arxiu de la cortesía?

Arxivis aquest piropo, y cuidis de que may més li toqui l' ayre.

* * *

La historia de lo sucehit, es la següent:

Després de haver sigut espléndidament obsequiada á Génova una comissió de regidors catalans, en justa correspondencia l' Ajuntament de aquella ciutat italiana sigué invitat á assistir á las festas del Centenari que havían de celebrarse á Barcelona.

Y vingué la comissió y sigué hostatjada al Hotel de las Quatre Nacions.

La comissió genovesa, servi en més de quatre ocasions, durant las festas, de para-llamps ó de para-xiuladas al Ajuntament barceloní. Y en aquest concepte 'ls regidors devían quedarli extraordinariament reconeguts.

Y en efecte: la Comissió se 'n aná. A l' hora de marxar lo tren, la despedida sigué afectuosa, cordial, entusiasta.

Pero xiulá la locomotora... y ¡abur! si te he visto no me acuerdo.

* * *

No 's pot perdre la memoria de una manera més completa, en menos temps.

La comissió quedá olvidada desde que girá las espatillas, y la fonda y 'l gasto que 'ls invitats havían fet, quedaren olvidats també.

Los propietaris del Hotel anavan tot sovint á la Casa Gran presentant un compte que sumava 2,600 y pico de pessetas. Pero allá 'ls deyan sempre lo mateix:

—Tornin un altre dia. Avuy no n' hi ha de fets.

Fins que cansats de anar y tornar, al últim ¿saben quina te 'n fan? Envian lo compte á l' Ajuntament de la ciutat de Génova, ab una nota que deya poch més ó menos:

«Com siga que l' Ajuntament de Barcelona no 'ns el paga, fassin lo favor de veure si la obligació de satisferlo corre á cárrech de vostés.»

Naturalment: lo *sindaco* genovés va respondre que las personas invitadas no acostumavan á pagar los comptes dels convits de qu' eran objecte.

Y tot Barcelona, al saber la noticia, va omplirse de rubor.

Tot Barcelona, menos los senyors del Ajuntament.

Perque es alló que diu lo refrán: «Qui no 'n té, no 'n gasta.»

Sembla qu' en lo nou projecte de presupuestos municipals s' estableix un dret de consúms sobre 'ls materials de construcció.

¡Anda morena!

No n' hi ha prou ab carregar totas las especies

PINTURA MÚSTICA

Un académich de Sant Lluch

que's menjan y 's beuhen, que fins s' ha de acudir als mahóns, á la sorra, á la cals, al guix y al ciment.

¡Y qué se 'ls inclueix entre 'ls comestibles, com si 'ls ciutadans tinguessin lo pap de certs regidors, capassos de digerir las rastalleras de mahóns, las carretadas de sorra y las portadoras de cals!

Davant de la gavia dels avestrussos dsl Parch.

—Mira, noy, aquest avestrús com cova.

—Y es veritat. ¿Y no se sab si anirà bé la llocada?

—Crech que no. A lo menos fins ara no s' ha vist may que á Barcelona rehixís cap cria de avestrussos. Los de pollets ne neixen alguns; pero al cap de poch dias moren tots.

—Donchs bén mirat, aixó més que un avestrús

RECULLINT FONDOS

«El capital social lo constituirán los donativos...»

(Art. 16 dels Estatuts)

EXPOSICIÓ
UNIVERSAL
PER
1898

—¡Una gracia de caritat per una Exposició Universal!

covant, es un regidor de la ciutat, empollant un pressupost municipal.

La corrida del diumenje proporcioná, com era de preveure, un plé á vessar.

En Lagartijo 's despedí ab profit del públich de Barcelona.

Y com si ho hagués fet expressament, lo toro que matá millor signé 'l sisé, l' últim.

Lo qual li valgué que 'ls més entussiastas lo traguessen de la plassa á pés de brassos, y que alguns arribessin al extrém de omplirli la cara de petóns, com si en lloch de un torero vell, hagués sigut una nena jove y guapa.

*
*

Com succeheix sempre que 's mor algú (y hem de considerar que Lagartijo, com á torero, ha deixat ja d' existir, per lo que respecta á Barcelona), se contan algunas anécdotas, entre las quals copiem las dos següents de un periódich.

«Se parlava de toros entre alguns aficionats, trobantse present en Lagartijo. Al objecte de afagarlo, tots ells se declaravan *lagartigistas* acérrims.

No obstant, D. Mariano Zacarias Cazorro, hagué de dir:

—Senyors, tingan present qu' en Frascuelo també mereix alguna cosa. No trobo qu' estiga bé no recordarse d' ell sino per bescantarlo.

—¡Tóquila!—exclamá en Lagartijo.—Veig que aquí no hi ha més que dos *frascuelistas*: vosté y jo.

*
*

Al any 83, trobantse una tarde ab 'lo séu germá y uns quants amichs, no sabia apartar la vista de una morena preciosa que 's trobava sentada en un *tendido* immediat.

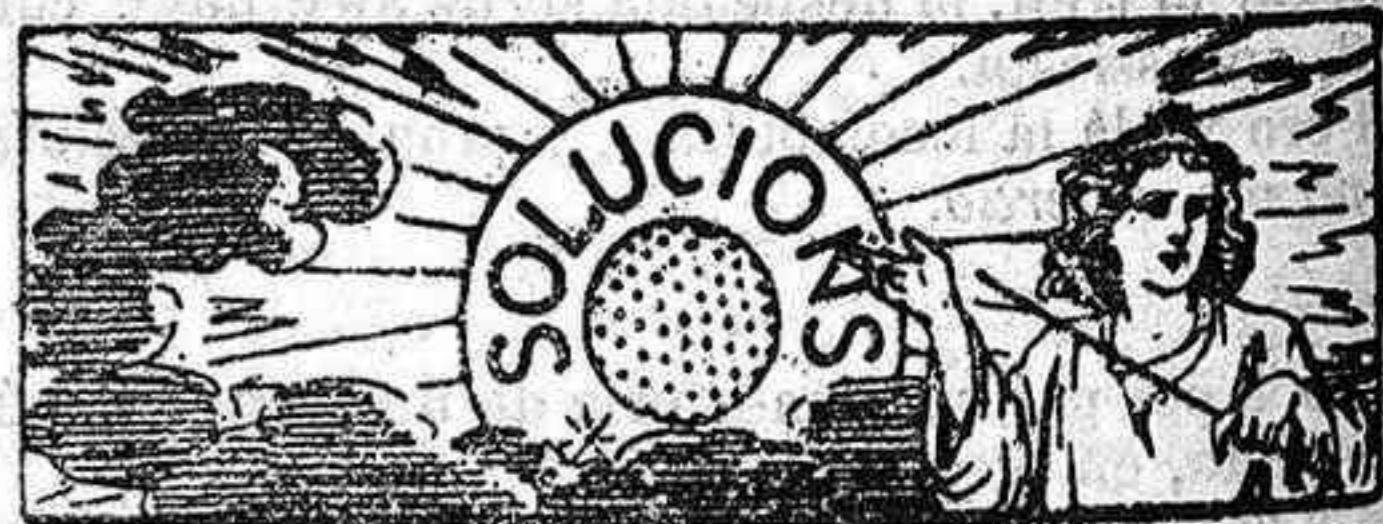
Al indicarli algú qu' era precis que s' anés á reunir ab los demés toreros, respongué:

—Fassa 'l favor de dir als que preguntin per mí, que quan estich cumplint una obligació, no sé abandonarla.

—¿Una obligació?

—Si, senyor: ja ho está veyent. ¡Estich torejant á un *bicho de mucho cuidado!*

Lo nostre corresponsal de Sant Feliu de Guixols se queixa de que moltes senmanas reb desfet lo paquet de las ESQUELLAS, donantse 'l cas, com ha succehit aquesta última senmana, de faltarli cinch números. Elevém la queixa corresponent als administradors de correus de Barcelona y de Girona, perque fassin l' obsequi de averiguar qui es lo culpable de aquesta sustracció que tals perjudicis ens ocasiona.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—Ca-ma-mi-lla.
- 2.ª TERS DE SÍLABAS.—E S P A R O
P A N A M A
R O M A N A
- 3.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Armengol.
- 4.ª GEROGLÍFICH.—Com més gastas menós tens.

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. — Correu - Apartat, número 2.

ANUNCIOS

Obra nueva de LUIS TABOADA

—:—

PÁGINAS ALEGRES

Ilustrada por ANGEL PONS

Un tomo en octavo —*— Precio: 3'50 Ptas.

BELLEZA INÚTIL

Por GUY DE MAUPASSANT

UN TOMO EN OCTAVO PRECIO: 3 PESETAS

NUESTROS MILITARES

—*— POR FRADERA —*—

Un magnifico álbum con 25 láminas al cromo. — Precio: 1'50 pesetas

Batallas de la vida
—:—
RELIQUIAS DE AMOR

Por JORGE OHNET

Precio: 3'50 pesetas

CONTRIBUCION
INDUSTRIAL Y DE COMERCIO

APROBADA POR REAL DECRETO DE 11 ABRIL 1893

Precio: 2 pesetas

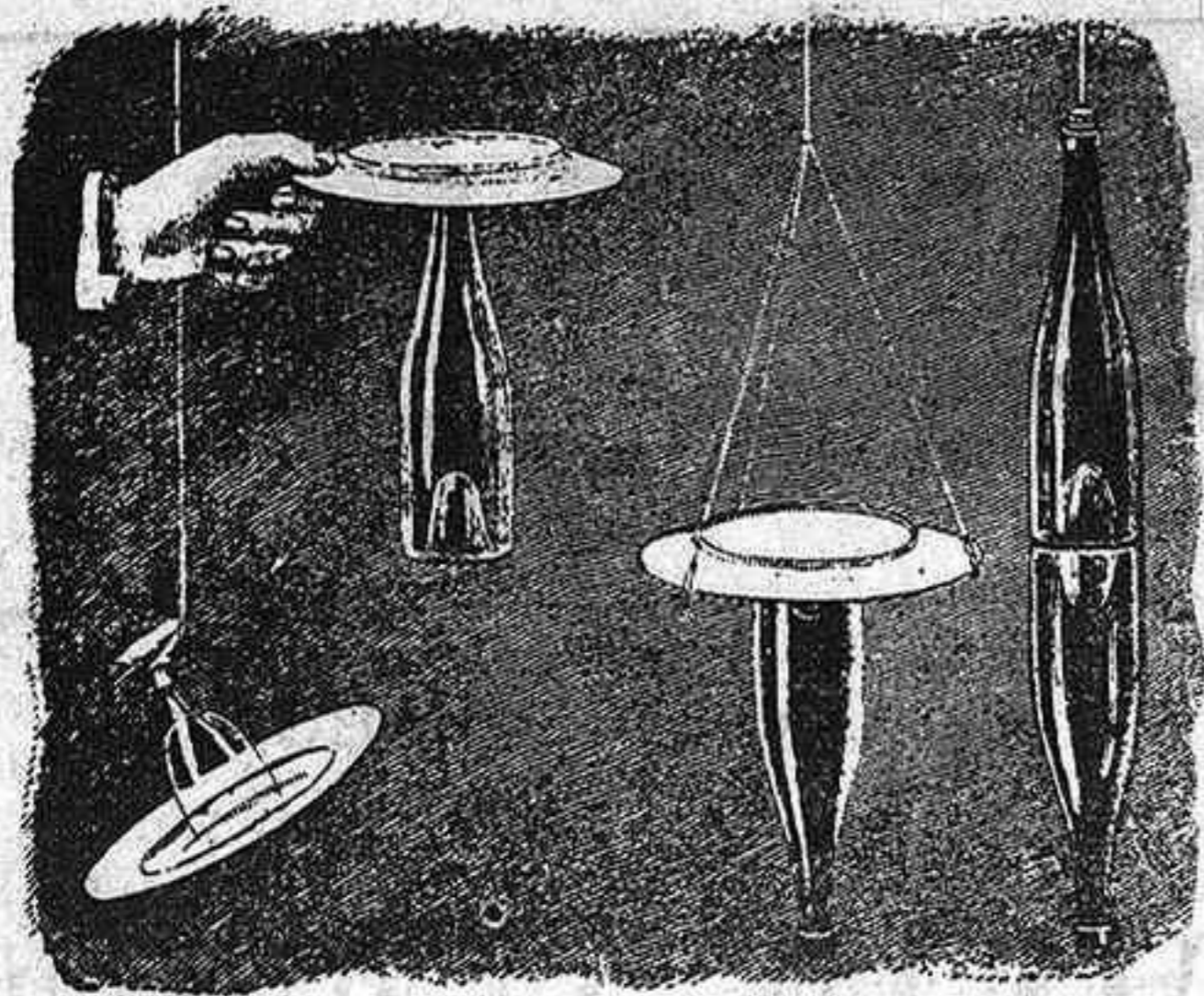
Obra nova de EMILI VILANOVA

L'ASE del Hortolá

Preu: UNA Pta. ♦ Ab dibuixos de M. MOLINÉ ♦ Preu: UNA Pta.

NOTA.—Totem que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l'import en llibransas del Giro Mutuo, o bé, en sellos de franqueig al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá a volta de correu franca de port. No responém d'estravios, no remetent ademés 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

DISTRACCIONS CASULANAS

LA PRESSIÓ ATMOSFÉRICA

¿Qué 's figuran vostés? ¿que aquestas ampollas y plats están enganxats ab goma?... No, senyors: s' aguantan lligats entre si per la pressió de l' atmósfera. Aném á veure cóm s' arregla aixó.

Copa y plat.—Penjin al sostre una copa pel peu: cremin ara dintre d' ella una mica d' estopa, y mentres está cremant, acostin lo plat á la boca de la copa, lleugerament untada de seu. L' ayre 's dilata, després se refreda... y 'l plat hi queda subjecte.

Plat y ampolla.—Aixó ja es més difícil; pero ab paciencia també surt bé. Posan la botella boca per vall sobre una olleta de coll estret, ahont hi bulli aygua: lo vapor que surt de l' olla entra en l' ampolla, y un cop aquesta está plena de vapors s' aplica al plat (untant avants la embocadura) y ja no hi ha perill de que se separin.

Los altres dos jochs que quedan son més fàcils, porque no s' ha de fer res més que sometre lo cul de l' ampolla als vapors del aygua y després ajustada ab un plat ó un' altra ampolla, prenent sempre la precaució d' untarho una mica y aguantantho una estona fins que l' adhesió sigui completa.

XARADAS

Una vocal la primera,
musical es la segona,
un adverbí la tercera,
també es vocal la durrera
y 'l Total un nom se dona.

PASQUAL BUYÓ VILAFRANCA.

TRENCA-CLOSCAS

D. LLUÍS CASPE
MATARÓ

Formar ab aquestas lletras lo nom de un poble catalá.

CINTET BARRERA Y CARGOL

TERS DE SÍLABAS

.....
.....
.....

Primera ratlla vertical y horisontal: utensili casulá.—Segona: element teatral.—Tercera: joya.

JOSEPH RESOL.

GEROGLÍFICH

X
LI
D. I
::+
l' 000
FARI
+
T
FITI
DIARI

J. CASADEVALL MULLERAS.

FILLAS DE EVA

Fot. Reutlinger.—Paris.

LA DEMARSY

Per sa gracia inimitable
y son especial encís,
figura en primera línea
en la escena de París.

Barcelona.—A. López Robert, impresor.—Asalto 68.